

A man with a beard, wearing a brown jacket and blue jeans, is sitting on a large log in a field of tall grass. He is holding an open book and looking down at it. The background shows a sunset over a forested valley with mountains in the distance. A brown leather bag is on the ground next to him.

Czyż Biblia nie mówi wielokrotnie,
że to Bóg bezpośrednio
powoduje

-choroby
-zniszczenie
-śmierć?

Kevin J. Mullins

**Czyż Biblia nie mówi wielokrotnie, że to Bóg
bezpośrednio powoduje choroby,
zniszczenie i śmierć?**

Kevin J. Mullins

Tytuł oryginału: Doesn't the Bible Repeatedly Say God Directly CAUSES
Sickness, Destruction, and Death?

Kevin J. Mullins

Copyright © 2025

Prawa autorskie dla przekładu w języku polskim © 2026

Wydanie pierwsze w języku polskim, marzec 2026

Teksty biblijne zostały wzięte z Uwspółcześnionej Biblii Gdańskiej,
z wyjątkiem inaczej wskazanych.

Do nabycia: **www.ruchadwentowy.pl**

Więcej informacji:
fatheroflove.info

www.ruchadwentowy.pl
maranathamedia-poland.com

Czyż Biblia wielokrotnie nie mówi, że to Bóg bezpośrednio POWODUJE choroby, zniszczenie i śmierć?

Czytając Biblię, a szczególnie Stary Testament, można natknąć się na bardzo dziwne stwierdzenia dotyczące charakteru Boga. Oto kilka przykładów:

PAN powiedział do Mojżesza: Gdy pójdziesz i wrócisz do Egiptu, dopilnuj, abyś wszystkich cudów, które dałem ci do ręki, dokonał przed faraonem. **A ja zatwardzę jego serce**, tak że nie wypuści ludu. (Wj 4:21)

Zesłał więc PAN na lud węże jadowite, które go kąsały; i pomarło wiele osób z Izraela. (Lb 21:6)

Teraz więc **PAN włożył ducha kłamliwego w usta tych wszystkich twoich proroków**, gdyż PAN zapowiedział ci nieszczęście. (1Krl 22:23)

Zesłał więc PAN zarazę na Izraela. I poległo z Izraela siedemdziesiąt tysięcy mężczyzn. (1 Krn 21:14)

Takie opisy znajdujemy również w Nowym Testamencie. Paweł, cytując Izajasza 29:10, napisał:

(...) jak jest napisane: **Dał im Bóg ducha odurzenia**; takie oczy, by nie mogli widzieć, i takie uszy, by nie mogli słyszeć, aż po dzień dzisiejszy. (Rz 11:8, Biblia Tysiąclecia)

W innym fragmencie pisze:

Dlatego Bóg zsyła im silne omamienie, tak że uwierzą kłamstwu (...) (2 Tes 2:11)

Forma czasownika *Hiphil* i hebrajski idiom przyzwolenia

Jak należy rozumieć te stwierdzenia? Jest w 100% prawdą, że powinniśmy brać Biblię tak, jak jest napisana. Jednak nawet jeśli nienatchnieni tłumacze poprawnie przetłumaczyli słowa i zdania zawarte w natchnionym hebrajskim lub greckim tekście, nie zawsze rozumiemy pierwotne założenie tych słów i zdań — co prowadzi nas do błędnych wniosków na temat charakteru Boga.

Na przykład William Lowth w swojej publikacji z 1714 r. zatytułowanej *„Commentary Upon the Prophet Isaiah”* (Komentarz do proroka Izajasza) przytacza następujący werset:

Czemu, PANIE, pozwoliłeś nam zboczyć z twoich dróg i zatwardziłeś nasze serce, abyśmy się ciebie nie bali?
Odwróć się ze względu na twoje sługi, pokolenia twego dziedzictwa. (Iz 63:17, UBG)¹

Dlaczego Bóg miałby kiedykolwiek sprawić, aby ktokolwiek zbłądził z Jego dróg? Co w tym hebrajskim wyrażeniu nie zostało oddane w angielskim tłumaczeniu? William Lowth wyjaśnia to w następujący sposób:

Słowa mogłyby być lepiej oddane w następujący sposób: **„Dlaczego dopuściłeś [pозwoliłeś], że zbłądziliśmy z Twoich dróg? Ponieważ forma w hebrajskim określana jako *hiphil* często oznacza tylko przyzwolenie i w innych miejscach jest przez naszych tłumaczy oddawana w tym znaczeniu.”** (William Lowth, *A Commentary Upon the Prophet Isaiah*, s. 501, słowa w nawiasie dodane)

¹ [dop. red.: w tym przekładzie użyto formy czasownika *hiphil*; autor odnosi się natomiast do tekstu w przekładzie *King James Version*, w którym forma ta nie została uwzględniona. W przekładzie *KJB* czytamy: „Panie, dlaczego sprawiłeś, że zbłądziliśmy (...)”]

W tym miejscu William Lowth przedstawia formę gramatyczną hebrajskiego czasownika *hiphil*. Hebrajskie słowo tłumaczone jako „sprawiłeś, że zbłądziliśmy” to czasownik תִּפְחִיל (ta`ah) w formie *hiphil*. Ponieważ „często oznacza jedynie zgodę lub pozwolenie”, można to rozumieć tak, że Bóg nie wprowadza ludzi dosłownie w błąd. Raczej — szanując wolną wolę człowieka — pozwala nam zbłądzić z Jego dróg i ponieść naturalne konsekwencje tych decyzji. W swojej *Companion Bible* E. W. Bullinger tłumaczy ten tekst w następujący sposób:

Dlaczego **znosiłeś [pozwoliłeś]**, że zbłądziliśmy z Twoich dróg i **pozwoliłeś** zatwardzić nasze serca (...) (słowa w nawiasach dodane)

Chociaż forma czasownika *hiphil* nie zawsze występuje, ta ważna zasada interpretacji Pisma (że Bóg dopuszcza to, o czym często mówi się, iż On sam bezpośrednio powoduje, czyni, a nawet nakazuje) pomaga nam zrozumieć przykładowe teksty, które przytoczyliśmy na początku tego studium. Zauważmy, co Adam Clarke pisze na temat Księgi Wyjścia 4:21, gdzie Bóg wypowiada słowa: „A ja zatwardzę jego [faraona] serce”:

Wszyscy, którzy pilnie i uważnie czytali Pismo Święte, doskonale wiedzą, że Bóg jest w nim często przedstawiany tak, jakby czynił to, na co w rzeczywistości jedynie pozwala lub co dopuszcza. Ponieważ człowiek zasmucił Jego Ducha i sprzeciwił się Jego łasce, Bóg wycofuje od niego tego Ducha i łaskę, a wtedy człowiek ten staje się zuchwały i zarozumiały w swoim grzechu. Faraon uczynił swoje serce upartym wobec Boga (Wj 9:34) i Bóg pozostawił go ślepotcie w jego rozeznanii, tak że uparcie dążył do swojej własnej zguby. (Adam Clarke, *Commentary on the Whole Bible*, Wj 4:21)

Podobny werset znajdujemy w Księdze Wyjścia 10:27 (UBG): „Lecz PAN zatwardził serce faraona (...)”. W swoim tłumaczeniu Starego Testamentu z hebrajskiego Helen Spurrell przekłada ten werset w następujący sposób: „Ale JEHOWA **pozwolił**, aby serce faraona się zatwardziło” (zob. także Wj 10:1). W *Emphasized Bible* czytamy: „A Jahwe **pozwolił**, aby serce faraona stało się zuchwałe”. I to można również zauważyć w innych fragmentach, gdzie jest napisane, że faraon zatwardził własne serce (Wj 8:15.32; 9:34).

W Księdze Jeremiasza czytamy:

(...) i sprawię, że padną od miecza przed swoimi wrogami (...). (Jr 19:7)

Również ta forma czasownika *hiphil* sugeruje sens permissywny (dopuszczający), tak jak tłumaczy to *Unlocked Dynamic Bible*:

Ja pozwolę, żeby wasi nieprzyjaciele, którzy chcą was zabić, aby zabili wielu z was swoimi mieczami. (Jr 19:7, UDB)

W Księdze Jeremiasza znajduje się kolejny podobny werset, również w formie czasownika *hiphil*:

I powiedzą: Ach, **Panie Boże, naprawdę zwiódłeś zupełnie ten lud i Jerozolimę**, gdy mówiłeś: Będziecie mieli pokój. Tymczasem mamy miecz na gardle. (Jr 4:10, Biblia Tysiąclecia)

Czy naprawdę tak jest, że Bóg zwodzi ludzi? John Gill wyjaśnia to w następujący sposób:

To, co uczynili fałszywi prorocy, zostało przypisane Bogu, ponieważ On to tolerował [dopuścił], aby oszukiwali lud; zob. 1 Krl 22:20-22. Targum [wersja aramejska] przypisuje oszustwo fałszywym prorokom, a

nie Bogu: „Oto fałszywi prorocy oszukują ten lud i mieszkańców Jerozolimy. (słowa w nawiasach dodane)

To zrozumienie znajduje również odzwierciedlenie w Księdze Jeremiasza 4:10 w przekładzie *New English Translation*:

W odpowiedzi na to powiedziałem: „Ach, Panie Boże, Ty z pewnością **pozwoliłeś**, że lud Judy i Jerozolimy został zwiedziony przez tych, którzy mówią: „Będziecie bezpieczni!”, ale w rzeczywistości miecz jest już na naszych gardłach. (Jr 4:10 NET)

Ponadto John Goodge Foyster podsumowuje:

W języku Pisma Świętego naturalne konsekwencje bywają czasami przedstawiane tak jakby były z góry postanowionymi i nieodwołalnymi rozporządzeniami. **To, co dzieje się wyłącznie za przyzwoleniem Wszechmogącego w ramach Jego Opatrzności, opisywane jest tak, jakby było wynikiem szczególnej i niepowstrzymywanej interwencji Jego ręki.** Jest to szczególnie sposób pisania specyficzny dla hebrajskiego idiomu; idiomu, który przeważa wszędzie zarówno w Nowym jak i w Starym Testamencie. **Kiedy więc uświęceni pisarze przedstawiają Boga jako „zaślepiającego oczy ludzi, aby nie widzieli, i zatwardzającego ich serca, aby nie rozumieli”, mają na myśli ogólnie, że nie interweniuje On z mocą, aby zapobiec tym złym rzeczom, które są naturalnymi owocami naszej własnej głupoty, zepsucia i braku skruchy.** (John Goodge Foyster, *Sermons*; S. 90, 1826)

W następnym wersecie widzimy ponownie formę czasownika *hiphil*:

Lecz gdy mięso było między ich zębami, jeszcze nieprzeżute, gniew PANA zapłonął przeciw ludowi i **uderzył go wielką plagą.** (Lb 11:33)

Nie powinniśmy interpretować tego fragmentu jako bezpośredniego uderzenia czy zesłania plagi przez Boga, lecz jako jej dopuszczenie. Chodzi o wydarzenie, gdy lud Boży zapragnął pokarmu mięsnego zamiast manny, którą Bóg dawał im na pustyni, więc dał im do jedzenia przepiórkę. Wspominając tę historię, psalmista napisał, że Bóg „(...) **sprawił**, że pospadały [przepiórki] na ich obóz dokoła ich namiotów. Jedli więc i nasycili się w pełni, i **zaspokoił ich pożądanie**. Jeszcze nie zaspokoili swego pożądania (...)” (Psalm 78, 28–30, Biblia Tysiąclecia). A zatem plaga nie przyszła bezpośrednio od Boga poprzez nadprzyrodzone zarażenie ich, lecz od przepiórek. Wiadomo, że przepiórki w czasie migracji mogą być wyjątkowo trujące, szczególnie gdy przelatują określonymi szlakami.

Jednym z najbardziej znanych i najlepiej zbadanych trujących ptaków jest przepiórka europejska (*Coturnix coturnix*) w Eurazji i Afryce Północnej. Przypadki zatrucia przepiórkami są odnotowywane od starożytności, chociaż naukowe dowody na obecność trucizny w ich tkankach do dziś pozostają niejednoznaczne. **W Starym Testamencie Księga Liczb opisuje, że wielu Izraelitów zmarło po spożyciu tego trującego ptaka podczas ich wyjścia z Egiptu.** Ponadto zatrucia ludzi po spożyciu europejskich przepiórek wędrownych, znane jako koturnizm, były tak powszechne w Cesarstwie Rzymskim, że w I wieku n.e. zakazano ich spożywania. (Guérin Nicolas, *When Poison Takes Flight: these birds might kill you – if you eat them*, Sciencenordic.com, 1 września 2022)

Są nawet sytuacje, gdy wydaje się, że Bóg coś nakazuje, podczas gdy w rzeczywistości jedynie dopuszcza, aby dana osoba lub lud uczynili to, co już wcześniej postanowili w swoim sercu. W Księga Ezechiela czytamy:

Dlatego przemów do nich i powiedz im: Tak mówi Pan BÓG: Każdemu z domu Izraela, który stawia swoje bożki w swym sercu i położy przed twarzą kamień potknięcia do nieprawości, a przyjdzie do proroka, **ja, PAN, odpowiem według liczby jego bożków; Aby uchwycić dom Izraela za serce**, gdyż oni wszyscy odeszli ode mnie z powodu swoich bożków.(Ez 14:4.5)

W przekładzie *Septuaginta Brentona* jest to oddane w ten sposób: „Ja Pan odpowiem mu wedle rzeczy, w które jego umysł jest uwikłany”. Przykład na to możemy znaleźć w 2 Księdze Samuela 16:10-11, który wydaje się sugerować, że Bóg nakazał Szimeiowi przeklinać Dawida, Adam Clarke wyjaśnia:

Nikt nie może zakładać, że Bóg kiedykolwiek nakazał jednemu człowiekowi przeklinać drugiego, a tym bardziej, że nakazał takiemu niegodziwcowi jak Szimei przeklinać takiego człowieka jak Dawid; ale **to jest specyfiką języka hebrajskiego, który nie zawsze odróżnia przyzwolenie od nakazu. Często Pismo Święte przypisuje Bogu to, na co On tylko przyzwala, lub czemu nie zapobiega w ramach swojej opatrności.** Dawid jednak uważa to wszystko za dozwolone przez Boga, aby go karcić i upokarzać. (Adam Clarke, *Commentary on the Whole Bible*, 2 Ks. Samuela 16:10-11)

W numerze czasopisma *The Present Truth* z 24 września 1896 r. (Wielka Brytania) E. J. Waggoner napisał:

Bóg nie zamierzał, aby lud toczył jakiejkolwiek walki. Prowadził ich przez pustynię, aby nie oglądali wojny [Wj 13,17–18] (...) Gdy rozważamy okoliczności ich wybawienia z Egiptu — jak wszystko zostało dokonane bezpośrednią mocą Boga, bez jakiejkolwiek ludzkiej siły, a ich udział polegał jedynie na podążaniu za Nim i posłuszeństwie Jego słowu — musimy dojść do przekonania, że nie było zgodne z Bożym planem, aby prowadzili jakąkolwiek walkę, nawet w samoobronie.

Później, w wydaniu z 7 stycznia 1897 r. tego samego czasopisma, E. J. Waggoner wyjaśnia, dlaczego w wielu fragmentach Pism Hebrajskich Bóg rzeczywiście „nakazywał” ludowi walczyć:

Ale dzieci Izraela walczyły przez całe swoje naturalne istnienie, i to pod kierownictwem Boga — będzie się twierdzić. To prawda, **ale wcale nie dowodzi, że celem Boga było, aby walczyli**. Nie możemy zapominać, że ich umysły były zaślepione przez brak wiary, tak że nie mogli pojąć celu Boga względem nich. Nie dostrzegali duchowych realiów Królestwa Bożego, lecz zadowalali się jedynie cieniami; a ten sam Bóg, który na początku znosił ich zatwardziałość serca i starał się uczyć ich za pomocą cieni, gdy nie chcieli przyjąć istoty rzeczy, nadal pozostawał z nimi, współczując ich słabościom. **Sam Bóg cierpiał [pozwalając im] z powodu zatwardziałości ich serc, aby mieli wiele żon, a nawet ustanowił zasady regulujące wielożeństwo — aby jak najbardziej ograniczyć wyniki z tego zła, lecz to nie dowodzi, że tak dla nich zaplanował**. Dobrze wiemy, że od początku tak nie było. Tak więc, gdy Jezus zakazał swoim uczniom

walki w jakiegokolwiek sprawie, nie wprowadzał niczego nowego, tak samo jak kiedy nauczał, że człowiek powinien mieć tylko jedną żonę i trwać przy niej przez całe życie – po prostu obwieszczał pierwotne zasady, nawołując do gruntownej reformy. (Słowa w nawiasach dodane)

Gdy upadła ludzkość wybiera własną drogę, bez szukania rady u Boga lub w sprzeczności z Jego objawioną wolą, On często spełnia ich pragnienia, aby poprzez gorzkie doświadczenie, które następuje, mogli zostać poprowadzeni do uświadomienia sobie swojej głupoty i do pokuty za grzech

Hebrajskie słowo *Shelach*

A co z czasownikami użytymi w tekstach, które mówią, że Bóg „zesłał węże jadowite” (Lb 21:6) i „zsyła im silne omamienie” (2 Tes 2:11)? Hebrajskie słowo oznaczające „zesłał” w Księga Liczb 21:6 to *shalach*, i chociaż *shalach* występuje w formie czasownika *Pi'el*, może ono również oznaczać *dopuszczenie* lub „oddanie w czyjeś własne ręce”. Oto jak to samo słowo zostało przetłumaczone w Psalmie 81:

Lecz mój lud nie usłuchał mego głosu, a Izrael nie chciał mnie. **Zostawiłem** [dop. red. w j.ang. :: Dlatego **oddałem**] (*shalach*) ich więc żądzom ich serca i postępowali według swoich zamysłów. (Ps 81:11-12)

W 1726 roku Edward Bird napisał:

(...) zwróćcie uwagę, że w Piśmie mówi się, iż Bóg zsyła coś, czemu mógłby zapobiec, ale nie zapobiega temu, by to zostało zesłane. (*Fate and Destiny, Inconsistent with Christianity: or, The Horrid Decree of Absolute and Unconditional Election and Reprobation Fully Detected*)

Jeśli chodzi o 2 List do Tesaloniczan 2:11, jest to podobne do tego, co czytaliśmy wcześniej w Księga Jeremiasza 4:10, gdzie wydaje się sugerować, że Bóg bezpośrednio zwiódł lud. Jednak znając już hebrajski idiom *dopuszczenia*, możemy odczytać to nowymi oczami. Oto kilka alternatywnych tłumaczeń tego fragmentu z Listu do Tesaloniczan:

New Life Version: Bóg dopuszci, by podążali za fałszywymi naukami.

Worldwide English NT: Bóg pozwala, żeby byli zwiedzeni.

Daniel Mace NT: Bóg będzie znosił [pozwalat na] ducha zaślepienia.

Biblia Tysiąclecia: Dlatego Bóg dopuszcza działanie na nich oszustwa, tak iż uwierzą kłamstwu. [Cytat z BT, dop. red.]

Na stronie 401 swojej książki *The Providence of God Viewed in the Light of Holy Scripture* (*Opatrzność Boża w świetle Pisma Świętego*) Thomas Jackson cytuje Thomasa Pierce'a, który już w 1658 roku trafnie podsumował tę kwestię:

Kiedy mówi się, że Bóg zatwardza ludzkie serca, wydaje ich na pastwę niegodnego usposobienia, zsyła im mocne zwiedzenia, po to, aby wierzyli w kłamstwo, jak gdyby Bóg działał niesprawiedliwie – co oznacza, że działa wbrew swojemu charakterowi; kłamstwo i tym podobne są nieskończenie dalekie od znaczenia prawdziwego impulsu w Bogu Wszechmogącym. **To, że wszystkie te czasowniki — zatwardzać, zaślepić, wydawać, zsyłać moc zwodzenia, oszukiwać i tym podobne — mają przez zwykły hebraizm tylko znaczenie PERMISYWNE czyli DOPUSZCZALNE, chociaż brzmią jako aktywne, jest nie do podważenia.**

Hebrajski czasownik *Natan/Nâthan*

W Księdze Ezechiela 20:25 Bóg mówi:

Dlatego **dałem im też ustawy, które nie były dobre**, i sądy, według których nie mogli żyć; (Ez 20:25)

Chodzi tu o hebrajski czasownik נָתַן (*natan/nâthan*), o którym Thomas Coke pisze: „Pierwotne słowo natan jest często używane w znaczeniu permissywnym (*A Commentary on the Whole Bible*, s. 282). George Philips pisze natomiast: „Czasownik [natan] oznacza „pozwalać” (*The Psalms in Hebrew*, s. 116).

Przekład *New King James* oddaje ten tekst poprawnie, w ten sposób: „Dlatego także **wydałem ich** ustawom, które nie były dobre”. *Companion Bible Bullingera* wyjaśnia, że słowa „dałem im także ustawy” są hebrajskim idiomem, który oznacza:

„Pozwoliłem [dopuściłem], aby inni dali im ustawy”
(...) Czasowniki w formie czynnej w języku hebrajskim były używane do wyrażenia nie tylko wykonania danej czynności, lecz także przyzwolenia na czynność, o której mówi się, że podmiot ją wykonuje. **[Hebrajski] czasownik nâthan, ‘dać’, jest zatem w tym znaczeniu oddawany jako pozwolić [dopuścić].**” (słowa w nawiasach dodane)

Odnosząc się do 1 Księgi Królewskiej 22:23, gdzie czytamy, „że Bóg włożył ducha kłamliwego w usta tych wszystkich proroków”, słowo *włożył* to *natan*. Rozumiejac, co to słowo sugeruje Adam Clarke wyjaśnia:

On pozwolił lub znosił, aby duch kłamliwy wpływał na twoich proroków. Konieczne jest ponowne przypomnienie czytelnikowi, że Pismo Święte wielokrotnie przedstawia Boga jako tego, który czyni to, na co w ramach Swej Opatrzności jedynie dopuszcza albo

znosi, aby było wykonane. Nic nie może się wydarzyć w niebie, na ziemi ani w piekle, jeśli nie dzieje się to poprzez Jego bezpośrednią moc lub przyzwolenie. (*Adam Clarke, Commentary on the Whole Bible*, 1 Krl 22:23)

W Biblii *The Holy Bible*, autoryzowanej wersji z poprawkami autorstwa J.T. Conquesta, czytamy: „A teraz oto Pan **pozwolił**, aby duch kłamstwa wszedł w usta wszystkich tych proroków”. W przekładzie *Unlocked Dynamic Bible* czytamy natomiast: „A teraz mówię wam, że Jahwe **pozwolił** wszystkim waszym prorokom okłamywać was.”

Ten sam czasownik znajdujemy w Księdze Kapłańskiej 14:34-36:

Gdy wejdziecie do ziemi kanaanejskiej, którą wam [Bóg] дам w posiadanie, a **ZEŚLE** [dop. red. w j.ang.: nałożę] **plagę trądu na jakiś dom w tej ziemi, którą posiadziecie**, (...) Wtedy nakaże kapłan, by opróżnili dom, zanim przyjdzie obejrzyć tę plagę, aby nie stało się nieczyste wszystko, co jest w tym domu. Dopiero potem przyjdzie kapłan obejrzyć ten dom. (Kpł 14:34-36, Biblia Warszawska)

Hebrajskie słowo przetłumaczone jako „nałożyć, zesłać” to *natan*, co oznacza, że Bóg nie jest sprawcą plagi trądu (lub w tym przypadku pleśni).

Kiedy jest powiedziane: „Nałożę plagę trądu na dom”, brzmi to tak, jakby sam Bóg był sprawcą tej choroby; lecz zgodnie z idiomem języka hebrajskiego często mówi się, że Bóg czyni to, na co w biegu wydarzeń jedynie pozwala. (*Cassell's Illustrated Bible*, t. 1, Księga Kapłańska 14:34)

Rozumiejąc ten idiom, John Bellamy tłumaczy ten werset w następujący sposób:

Gdy wejdziecie do ziemi Kanaanu, którą daję wam na posiadanie, i **doopuszczę** plagę trądu w domu w ziemi waszej posiadłości (...). (*The Holy Bible: Newly Translated from the Original Hebrew: with Notes Critical and Explanatory*, t. 1–3)

Odnosząc się do tego fragmentu, Troy J. Edwards pisze:

Inne przekłady Biblii, zarówno starożytne, jak i współczesne, usuwają wszelką sugestię, że Bóg miał cokolwiek wspólnego z plagą dotykającą domy: „(...) *yf [jeśli] przydarzy się plaga trądu w jakimkolwiek domu waszej posiadłości*” (Przekład Miles Coverdale); „(...) *jeśli rana trądu jest w domach*” (Przekład John Wycliffe); „(...) *jeśli będzie plaga trądu w domu*” (Przekład Douay-Rheims Bible); „(...) *może pojawić się pleśń w domu*” (Przekład God's Word). W tych przekładach Bóg wspomina, że plaga może zostać odkryta w domu, lecz nie podaje żadnych szczegółów co do jej pochodzenia. Stanowi to podstawę do tego, w jaki sposób będziemy czytać wszelkie fragmenty Biblii, w których sugeruje się, że Bóg stworzył trąd lub jakąkolwiek inną chorobę czy dolegliwość. (*The Hebrew Idiom of Permission*, s. 119; słowa w nawiasach dodane)

Przekleństwa z 28 rozdziału Księgi Powtórzonego Prawa i historia Hioba

W 28 rozdziale Księgi Powtórzonego Prawa Bóg wymienia błogosławieństwa wynikające z posłuszeństwa oraz przekleństwa, które spadną na nas, jeśli zdecydujemy się nie pozostawać w obrębie ochronnego muru Jego Prawa, które nas chroni. Wydaje się, że to sam Bóg będzie bezpośrednio wymierzał (nakładał) te przekleństwa. Oto kilka przykładów:

- **Werset 20: PAN ześle** na ciebie przekleństwo, trwogę i karę we wszystkim, do czego wyciągniesz swoją rękę i co czynić będziesz, aż zostaniesz zniszczony i szybko zginiesz z powodu niegodziwości swoich czynów, przez które mnie opuściłeś.
- **Werset 21: PAN sprawi** że przylgnie do ciebie zaraza, aż cię wyniszczy z ziemi, do której idziesz, by ją pościć.
- **Werset 22: PAN uderzy** cię suchotami, febrą, zapaleniem, silną gorączką, mieczem, suszą i pleśnią, które będą cię prześladować, aż zginiesz.
- **Werset 24: WIEKUISTY przemieni** deszcz twojej ziemi w proch i pył; będzie padał na ciebie z nieba, aż ulegniesz zniszczeniu. (NBG)
- **Werset 25: PAN sprawi**, że zostaniesz pobity przed swymi wrogami (...)
- **Werset 27: PAN dotknie** [w j. ang.: **uderzy**] cię wrzodem egipskim, hemoroidami, świerzbem i liszajem, z których nie zdołasz się wyleczyć.
- **Werset 28: PAN dotknie** [w j. ang.: **uderzy**] cię obłędem, ślepotą i przerażeniem serca.

- **Werset 35: PAN dotknie** [w j. ang.: **uderzy**] **cię** złośliwym wrzodem na kolanach i na goleniach, którego nie będzie można wyleczyć, od stopy aż po czubek głowy.
- **Wersety 36 i 37: PAN zaprowadzi ciebie** i twojego króla, którego ustanowisz nad sobą, do narodu, którego nie znałeś ani ty, ani twoi ojcowie. Tam będziesz służył innym bogom, drewnu i kamieniowi. I będziesz dziwowiskiem, tematem przysłowia i pośmiewiskiem wśród wszystkich narodów, do których PAN cię zaprowadzi.
- **Werset 61:** Także wszelką chorobę i wszelką plagę, która nie jest napisana w księdze tego prawa, **PAN sprowadzi na ciebie, aż cię wytepi.**
- **Werset 65:** A wśród tych narodów nie zaznasz wytchnienia ani stopa twojej nogi nie odpocznie. A **PAN da ci** tam lęклиwe serce, wyczerpane oczy i smutek duszy.

Hebrajskie słowo tłumaczone jako „zsyła, posyła” w wersecie 20 to שָׁלַח (*shalach*). Podobnie jak w przypadku słowa „zesłał” (*shalach*) w Księdze Liczb 21:6, które omawialiśmy wcześniej, może ono nieść znaczenie dopuszczenia lub „oddania kogoś w jego własne ręce”. Dlatego sens jest całkiem jasny: Pan **odda**/wyda nas wszystkiemu, ku czemu zmierza nasza ręka (samolubna praca), i w ten sposób zbierzemy negatywne, nieuchronne konsekwencje opuszczenia Pana oraz niepodporządkowania się Jego Prawu.

W wersetach 21, 22, 27, 28, 35, 37 i 61 słowa „uczynić”, „uderzyć/dotknąć”, „sprawić” i „przynieść/sprowadzić” występują w formie czasownika *hiphil*, która może wskazywać na „pozwolenie”. Podobnie w wersetach 24, 25 i 65 słowa „przemienić”, „sprawić/spowodować” i „dać” są tłumaczone z hebrajskiego czasownika *natan*, o którym już wcześniej dowiedzieliśmy się, że

najczęściej ma znaczenie permisywne (pozwalające). W rzeczywistości *Nowy Przekład Angielski* (New English Translation) oddaje słowo „sprawić” w wersecie 25 w ten sposób:

„Pan **pozwoli**, abyście zostali powaleni przed waszymi wrogami (...)” (NET)

Bóg definiuje tę koncepcję, wyjaśniając, w jaki sposób wszystkie te przekleństwa miałyby nadejść, mówiąc: „(...) a oni będą pożarci i spotka ich wiele nieszczęść i utrapień i powiedzą w tym dniu: **Czy nie dlatego, że naszego Boga nie ma pośród nas, spotkały nas te nieszczęścia?**” (Pwt 31:17).

Czy istnieje sposób, by udowodnić to bez cienia wątpliwości? Tak, możemy to zrobić, przyglądając się historii Hioba.

Czytając Księgę Hioba wiemy, że chociaż szatan mówi do Boga: „Ale wyciągnij tylko **swoją rękę i** dotknij wszystkiego, co ma [Hiob] (...)” (Hi 1:11), ostatecznie to szatan będzie sprawcą wszystkich nieszczęść, które spadną na Hioba i jego rodzinę — „Wtedy PAN powiedział do **szatana**: Oto wszystko, co ma, jest **w twojej mocy**, tylko na niego nie wyciągaj ręki. I **szatan** odszedł sprzed oblicza PANA” (Werset 12). Tak więc, kiedy szatan powiedział do Boga: „Ale wyciągnij tylko **swoją rękę i** dotknij wszystkiego, co ma”, możemy być pewni, że chociaż wydaje się, iż Bóg to „czyni”, w rzeczywistości „pozwala” na to.

Co ciekawe, w tym miejscu przychodzi na myśl 28 rozdział Księgi Powtórzonego Prawa. Po tym, jak Bóg ostrzegł swój lud, że jeśli nie będą Go słuchać i nie będą przestrzegać (podporządkowywać się) wszystkim Jego Przykazaniom i ustaw (werset 15), spadną na nich przekleństwa. W wersecie 31 czytamy o jednym z tych przekleństw:

Twój WÓŁ na twoich oczach zostanie zarżnięty, ale ty jeść z niego nie będziesz, twój OSIOŁ sprzed twego

oblicza zostanie ci zrabowany, ale do ciebie nie wróci, **twoje OWCE zostaną oddane twoim WROGOM**, a nikt ci nie pomoże. (Pwt 28:3, Biblia Warszawska)

Zwróć szczególną uwagę na słowa zapisane pogrubionymi, podkreślonymi wielkimi literami i porównaj to z tym, co spotkało Hioba:

Że do Hioba przybył posłaniec i powiedział: **WOŁY** orały, a **OŚLICE** pały się obok nich; I **napadli SABEJCZYCY**, i zabrali je, a sługi pozabijali ostrzem miecza. Uszedłem tylko ja sam, aby cię o tym powiadomić. A gdy ten jeszcze mówił, przyszedł inny i powiedział: Ogień Boży spadł z nieba, spalił **OWCE** i sługi i pochłonał ich. Uszedłem tylko ja sam, aby cię o tym powiadomić. (Hi 1:14-16)

Chociaż w całym 28 rozdziale Księgi Powtórzonego Prawa wygląda, jakby to Bóg bezpośrednio spowodował to wszystko, jednak czytając Księgę Hioba wiemy na pewno, że w rzeczywistości uczynił to szatan.

Wracając do Księgi Powtórzonego Prawa, czytamy również następujące przekleństwo:

Przekłęte będzie twoje POTOMSTWO i plony twojej ziemi, i rozplód twojego bydła, i przychówek twoich trzód. (Pwt 28:18, Biblia Warszawska)

I znów, dokładnie to spotkało Hioba:

A oto gwałtowny wiatr powiał od pustyni i uderzył w cztery węgly domu, tak że zawalił się na **DZIECI i pomarły**. Uszedłem tylko ja sam, aby cię o tym powiadomić. (Hi 1:19)

Kto to czyni — Bóg czy szatan? A jednak jeszcze nie skończyliśmy. Znów w Księdze Powtórzonego Prawa czytamy:

PAN dotknie cię złośliwym WRZODEM na kolanach i na goleniach, którego nie będzie można wyleczyć, OD STOPY AŻ PO CZUBEK GŁOWY. (Pwt 28:35)

Teraz Księga Hioba:

Wyszedł więc **szatan** sprzed oblicza PANA i **dotknął** Hioba **bolesnymi wrzodami, OD STÓP AŻ PO CZUBEK GŁOWY**. (Hi 2:7)

Należy zwrócić szczególną uwagę na to, że chociaż w Księdze Powtórzonego Prawa napisano, iż „Pan” miał dotknąć ich wrzodami (lub ich nimi pokryć/zarazić — w zależności od przekładu), to w Księdze Hioba dowiadujemy się, że w rzeczywistości sprawcą był „szatan”. Te przykłady z Księgi Powtórzonego Prawa i Księgi Hioba jasno pokazują, że w całej Biblii mówi się, iż Bóg „czyni” to, na co niechętnie „pozwala”.

Zniszczenie i Boży gniew

Ta ważna zasada zasadniczo zmieniła sposób, w jaki rozumiem Pismo Święte. Rzuca ona jasne światło na prawdziwy charakter Boga (1 J 4:8), który jest zgodny z tym, jak Jego Syn Jezus nauczał i go demonstrował (Łk 6:35; J 14:9; 17:4), a także pomaga zrozumieć wiele wydarzeń opisanych w Biblii. Rozważmy następujący werset:

Lot wyszedł więc i powiedział do swoich zięciów, którzy mieli poślubić jego córki: Wstańcie, wyjdźcie z tego miejsca, bo **PAN zniszczy to miasto**. Ale jego zięciom wydawało się, że żartuje. (Rdz 19:14)

Jak mamy to rozumieć? Wyrażenie „Pan zniszczy” występuje w formie *hiphil*, a ponieważ jest to czas przyszły, można je rozumieć następująco: „Pan **pozwoli**, aby to miasto zostało zniszczone”.

Szczegółowe studium na temat roli Boga w zniszczeniu Sodomy i Gomory można znaleźć w broszurze pt. „Krzyk Sodomy i Gomory”.

Oto przykład z innego dobrze znanego wydarzenia:

A o północy **PAN zabił** [w j. ang.: **uderzył**] **wszystko, co pierworodne w ziemi Egiptu**, od pierworodnego syna faraona, zasiadającego na jego tronie, aż do pierworodnego więźnia, który był w więzieniu, oraz wszystko, co pierworodne z bydła. (Wj 12:29)

Słowo „uderzył/zabił” również występuje w formie *hiphil* – „Pan **pozwolił**, aby wszyscy pierworodni w ziemi egipskiej zostali uderzeni”. Tłumaczenie to pasuje do kontekstu tego opisu, jeśli weźmiemy pod uwagę wiersz 23:

(...) a gdy ujrzy [Bóg] krew na nadprożu i na obu węgarach, PAN ominie drzwi i **nie pozwoli niszczycielowi wejść do waszych domów, aby was zabić**. (Wj 12:23)

Oczywiście to nie Bóg bezpośrednio uderzył wszystkich pierworodnych. W Księdze Wyjścia 15:26 większość tłumaczeń cytuje Boga mówiącego: „Nie **nałożę** na ciebie żadnej z tych chorób, **które sprowadziłem** na Egipcjan”. Jednak na stronach 5 i 6 swojej książki *The Key to Scriptural Healing* Kenneth Hagin pisze: „(...) dosłowne brzmienie hebrajskiego tekstu jest następujące: ‘Nie **pozwolę**, aby spadły na ciebie żadne z chorób, które **pozwoliłem** sprowadzić na Egipcjan.’” W Księdze Powtórzonego Prawa 7:15 czytamy:

PAN oddali też od ciebie każdą chorobę i nie ześle na ciebie żadnych dotkliwych chorób Egiptu, które poznałeś, **lecz ześle** [w j. ang.: **nałożę**] **je na wszystkich, którzy cię nienawidzą**.

Hebrajskie słowo odpowiadające słowu „nałożyć” to *natan*, co oznacza pozwolić lub dopuścić. Potwierdza to Psalm 78:50-51, gdzie jest napisane, że Bóg „ich życie wydał zarazie;”. Przekład *The Easy-to-Read Version* mówi: „On nie pozwolił żadnej z tych osób żyć. **Pozwolił** im umrzeć na śmiertelną chorobę”.

Czasownik w formie *hiphil* pojawia się ponownie przy opisie potopu:

Rzekł do Noego: Postanowiłem położyć kres istnieniu wszystkich ludzi, bo ziemia jest pełna wykroczeń przeciw mnie; zatem **zniszczę ich** wraz z ziemią. (Rdz 6:13, Biblia Tysiąclecia)

Ponieważ wypowiedź „**zniszczę ich**” występują w formie czasownika *hiphil*, można ją raczej rozumieć jako formę permissywną (dopuszczającą), a nie jako kauzatywną (powodującą, sprawiającą że coś się dzieje). Potwierdzenie dla tego przykładu znajduje się w Księdze Izajasza 54:9, gdzie potop w *The Living Bible* jest przedstawiony w formie permissywnej:

Tak jak przysiągłem w dniach Noego, że już nigdy nie **POZWOLE**, by wody potopu pokryły ziemię i zniszczyły wszelkie życie, tak teraz przysięgam, że już nigdy nie wyleję na was Mojego gniewu. (Iz 54:9, *The Living Bible*)

Kiedy Jezus mówił o potopie, nigdy nie powiedział, że Jego Ojciec go spowodował lub zesłał. Zamiast powiedzieć coś w rodzaju: „Mój Ojciec zesłał potop i zniszczył wszystkich”, po prostu powiedział: „i nastał potop, i wszystkich wytracił” (Łk 17:27; zob. także Mt 24:39).

Proszę, nie dajcie się zmylić, gdy czytacie sformułowania takie jak: „zapłonął gniew Pana” czy „nie wyleję już więcej Mojego gniewu na was”. Gniew Boga nie oznacza bowiem, że Bóg „uderza”, aby wyrządzić krzywdę, lecz że — wobec uporczywej postawy grzesznika (na jego własną prośbę) — niechętnie wycofuje On

swoją ochronną obecność, pozwalając, aby nieszczęście spadło na niego. Gdy Aaron i Miriam wystąpili przeciwko Mojżeszowi, czytamy:

I zapłonął gniew PANA przeciwko nim, i odszedł. Obłok także odstąpił znad namiotu i oto Miriam stała się trędowata, biała jak śnieg. Gdy Aaron spojrzał na Miriam, oto była trędowata. (Lb 12: 9.10)

Podobnie jak w przypadku wszystkich nieszczęść, które przychodzą, gdy „nie ma naszego Boga pośród nas” (Księga Powtórzonego Prawa 31:17), Miriam stała się trędowata po tym, jak Bóg „odszedł”. Paweł wyjaśnia *gniew Boży* jako pozwolenie lub oddanie upartego grzesznika jego własnym autodestrukcyjnym nawykom (Rz 1:18.24.26.28).

W czasach potopu Bóg powiedział: „(...) Mój duch nie będzie na zawsze się spierał z człowiekiem,(...) (Rdz 6:3). Podczas gdy Bóg usilnie apelował do ludzi, Księga Hioba opisuje nam ich reakcję:

Czy zwróciłeś uwagę na stare ścieżki, którymi kroczyli niegodziwcy? Oni zostali wykorzenieni przed czasem, powódź zalała ich fundamenty. Mówili Bogu: **Odejdź od nas**. Cóż może im uczynić Wszechmogący? Przecież napełnił ich domy dobrem. (Hi 22:15-18a)

Podobnie jak w przypadku Miriam, szanując ich wolny wybór, Duch Boży (Jego opiekuńcza obecność) **odszedł**, i „nastał potop i wszystkich wytracił”. Jest to ta sama koncepcja, którą Bóg opisuje w Księdze Ozeasza 9:12 — „biada im, gdy ja od nich odstąpię!” (Zobacz także Jr 6:8). Szczegółowe studium na temat roli Boga podczas potopu można znaleźć w broszurze pt. „Przedpotopowy Krzyż Chrystusa”.

Jak czytasz? (Łk 10:26).

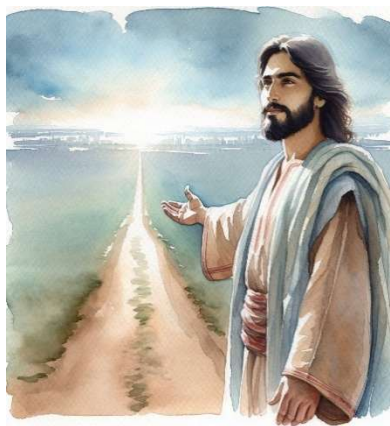
Jak czytasz?

Jezus mówi do każdego z nas: „Co jest napisane w Prawie? Jak czytasz?” (Łk 10:26). Dlaczego upadły człowiek ma skłonność postrzegać Boga jako mściwego dyktatora? Sam Bóg wyjaśnia: „(...) sądziłeś, że jestem do ciebie podobny, (...)” (Psalm 50:21). Gdy my, upadli ludzie, czytamy Pismo Święte, często rzutujemy na Boga nasze własne złe myśli i pragnienia. W rzeczywistości jest to zamierzeniem Boga. Bóg często przemawia poprzez nasze uprzedzenia i opinie, stawiając nam przed oczami lustro, w którym możemy rozpoznać samych siebie w naszej prawdziwej relacji względem Niego. Nie czyni tego, aby nas potępić, lecz aby ujawnić nasze grzechy, tak abyśmy mogli je wyznać i otrzymać Jego łaskę (Rz 5:20; Jk 1:23-25). Bóg nie potrzebuje swojego Słowa, aby czytać w naszych sercach. Biblia została napisana w taki sposób, aby (właściwie rozumiana) pomóc nam rozpoznać nasze własne serca. Zasadę tę nazywa się czasem zasadą zwierciadła.

Tak działa zwierciadło. **Każde spojrzenie na Boga, które sugeruje coś innego niż to, co objawił Chrystus na ziemi, może być jedynie odbiciem naszej własnej złej natury, którą na Niego rzutujemy.** Pochodzi ono z naszego grzesznego umysłu i błędnej interpretacji Prawa, a nie z umysłu Chrystusa i Jego doskonałego wypełnienia Prawa. Kiedy już rozpoznamy tę niespójność, jesteśmy wezwani do kopania głębiej w Piśmie Świętym, aby znaleźć te fragmenty, które pozwolą nam zharmonizować wszystkie wersety. (Adrian Ebens, Zasada zwierciadła, str. 112)

Kiedy uświadamiamy sobie działanie zasady zwierciadła, zostajemy doprowadzeni, aby wyznać na kolanach, że wszelka choroba, zniszczenie i śmierć są naturalnym skutkiem pragnień człowieka — aby ponownie ukrzyżować Chrystusa (Hbr 6:6) — i w ten sposób odciąć się od Jedynego Zróżdła Życia.

Na zakończenie tego opracowania – wypowiedź Grega Boyda:

Za każdym razem, gdy w Starym Testamencie napotykamy obrazy Boga, które nie dorównują do charakteru Boga objawionego w Chrystusie – wszystkie obrazy, w których Bóg nakazuje lub stosuje przemoc – powinniśmy w nich widzieć refleksję krzyża. Oznacza to, że powinniśmy traktować te obrazy jako przykład tego, że Bóg uniżył się, aby przybliżyć się do

ograniczonego i upadłego punktu widzenia autorów (...) **Ponieważ Jezus objawia, jaki Bóg jest zawsze, powinniśmy czytać Biblię ze zrozumieniem, że Bóg może wydawać się, że**

czyni coś, na co On jedynie przyzwala. (Greg Boyd, *Czy Bóg zabiłby niemowlę, aby rodziców czegoś nauczyć?* [2 Samuela 12:14-23], reknew.org)

Czyż Biblia nie mówi wielokrotnie, że to Bóg bezpośrednio powoduje choroby, zniszczenie i śmierć?

„Kiedy mówi się, że Bóg zatwardza ludzkie serca, wydaje ich na pastwę niegodnego usposobienia, zsyła im mocne zwiedzenia, po to, aby wierzyli w kłamstwo, jak gdyby Bóg działał niesprawiedliwie — co oznacza, że działa wbrew swojemu charakterowi; kłamstwo i tym podobne są nieskończenie dalekie od znaczenia prawdziwego impulsu w Bogu Wszechmogącym. **To, że wszystkie te czasowniki — zatwardzać, zaślepić, wydawać, zsyłać moc zwodzenia, oszukiwać i tym podobne — mają przez zwykły hebraizm tylko znaczenie PERMISYWNE czyli DOPUSZCZALNE, chociaż brzmią jako aktywne, jest nie do podważenia**”.